

Scientific journal
PHYSICAL AND MATHEMATICAL EDUCATION
Has been issued since 2013.

ISSN 2413-158X (online)
ISSN 2413-1571 (print)

Науковий журнал
ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНА ОСВІТА
Видається з 2013.

<http://fmo-journal.fizmatsspu.sumy.ua/>

Рибалко П.Ф. Аналіз стану професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури до організації фізкультурно-оздоровчого середовища закладу загальної середньої освіти. Фізико-математична освіта. 2019. Випуск 4(22). Частина 2. С. 39-45.

Rybalko P. Analysis of the state of professional training of future teachers of physical culture to the organization of the physical and health environment of the environment. Physical and Mathematical Education. 2019. Issue 4(22). Part 2. P. 39-45.

DOI 10.31110/2413-1571-2019-022-4-031
УДК 378:[37.091.12.011.3-051:796

П.Ф. Рибалко

Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка, Україна
petrorybalko13@gmail.com
ORCID: 0000-0002-6460-4255

АНАЛІЗ СТАНУ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ФІЗКУЛЬТУРНО-ОЗДОРОВЧОГО СЕРЕДОВИЩА ЗАКЛАДУ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

АНОТАЦІЯ

Формулювання проблеми. Провідна роль у закладенні підвалин збереження здоров'я молоді належить не лише сім'ї, а й школі, де фізична культура як шкільний предмет покликана сформувати засади здорового способу життя. При цьому заклад загальної середньої освіти позиціонується як осередок, в якому створені необхідні умови для формування, збереження і зміцнення фізичного, духовного, психологічного і соціального здоров'я всіх учасників освітнього процесу, а вчитель фізичної культури водночас має виступати і ініціатором створення такого осередку, і рушієм позитивних змін у діяльності закладу освіти в бік здоров'яформування й здоров'язбереження молоді на засадах гуманістичної педагогіки та основних принципів функціонування Нової української школи.

Матеріали і методи. Системний аналіз наукової, психолого-педагогічної, методичної літератури; педагогічне спостереження.

Результати. Одержані результати підтвердили важливість впровадження в освітній процес ЗВО педагогічної системи професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури до організації ФОС ЗЗСО. Бесіди, опитування в цілому підтверджують думку про те, що в процесі професійної підготовки майбутнього вчителя фізичної культури в закладі вищої освіти не приділяється достатньої уваги інтерактивним методам роботи зі студентами, майбутні фахівці недостатньо задіяні в фізкультурно-оздоровчих та здоров'язбережувальних заходах, науково-дослідницькій роботі, що їх організовують та проводять науково-педагогічні працівники у напрямі здоров'язбереження та здоров'яформування.

Висновки. Орієнтація на формування компетентності «бути здоровим» обумовила запит на оздоровчу фізичну культуру, яка останнім часом займає провідні позиції у закладах освіти як в Україні, так і за кордоном. Основу оздоровчої фізичної культури складає здоровий спосіб життя людини, що складається з правил поведінки, харчування, думок, вчинків і звичок. Навчати здоровому способу життя необхідно з дитинства, щоб особа формувалася фізично, психологічно і духовно здоровою, а також відчувала потребу в здоровому способі життя.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: підготовка вчителя фізичної культури, готовність, фізкультурно-оздоровче середовище, здоров'язбереження, здоров'яформування.

ВСТУП

Постановка проблеми. Реалізуючи загальні та специфічні функції, фізична культура забезпечує прогресивний розвиток особистості і суспільства, підвищення якості життя населення. Розуміння того, що майбутнє будь-якої країни визначається здоров'ям членів суспільства, призвело до посилення ролі фізичної культури і спорту в діяльності по зміцненню держави і суспільства та активному використанню фізичної культури і спорту в підтримці та зміцненні здоров'я населення. Внаслідок цього турбота про розвиток фізичної культури і спорту знову стала однією з найважливіших, ключових складових соціальної політики держави, що відображено у цільовій комплексній програмі «Фізичне виховання – здоров'я нації» (Цільова комплексна програма, 1998).

Основною задачею державної політики є створення умов для зростання добробуту населення, національної самосвідомості і забезпечення довгострокової соціальної стабільності. Створення бази для збереження і поліпшення фізичного і духовного здоров'я громадян значною мірою сприяє вирішенню зазначеного завдання. У той же час фактором, що визначає стан здоров'я населення, є підтримання оптимальної фізичної активності протягом усього життя кожного громадянина.

Водночас завдання, які протягом останніх десятиліть держава ставить перед сферою фізичної культури і спорту, вирішуються не цілком ефективно. Цілеспрямований розвиток галузі відповідно до визначених державою цілей і принципів також гальмується, про що свідчить, зокрема, те, що ідентичні завдання і проблеми розвитку фізичної культури і спорту (вдосконалення матеріально-технічної бази, вдосконалення механізмів фінансування, підвищення масовості фізичної культури і спорту тощо) послідовно відображаються у всіх відповідних державних концепціях, програмах, стратегіях.

Аналіз актуальних досліджень. При цьому серед чинників, що гальмують реалізацію державної політики в галузі фізичної культури і спорту, кадрові проблеми або не вказуються, або відзначаються їх окремі випадки. Так, в тій же програмі в даному контексті зазначено про недостатню кількість кваліфікованих тренерських кадрів. Хоча впоратися з іншими проблемами (недостатнє залучення населення до регулярних занять фізичною культурою, втрата традицій спорту вищих досягнень, відсутність активної пропаганди занять фізичною культурою і спортом та ін.) без реформування системи забезпечення галузі трудовими ресурсами неможливо.

На державному рівні приймалися заходи, спрямовані на забезпечення оптимальних умов для розвитку фізичної культури і спорту. Є низка законів і нормативних правових актів, прийнятих на різних рівнях. Водночас їх реалізація не приносить належних результатів. Існування нормативно-правових основ діяльності, збільшення бюджетного фінансування, визначення механізмів залучення і використання позабюджетних джерел фінансування тощо не приносять бажаних результатів.

З огляду на зазначену згодом в програмі низьку ефективність державних заходів з розвитку фізичної культури і спорту, не ясно, чому в програмі, що містить перелік конкретних заходів, покликаних поліпшити наявний стан, недооцінюється значення забезпечення галузі якісними трудовими ресурсами та вирішення проблем їх професійної підготовки. У розробленій і прийнятій Державній цільовій соціальній програмі розвитку фізичної культури і спорту на період до 2020 року (Державна цільова соціальна програма розвитку фізичної культури і спорту, 2020). вдосконалення трудових ресурсів позначено як один із напрямів державної політики в галузі фізичної культури і спорту, наведені конкретні заходи з розвитку кадрового забезпечення фізкультурно-спортивної діяльності, які перегукуються з аналогічними завданнями, поданими в документі. У документі, зокрема, зазначається, що для вирішення завдань кадрового забезпечення розвитку фізичної культури і спорту необхідно:

- сформувати державне замовлення на підготовку фахівців в галузі фізичної культури і спорту;
- удосконалювати перелік спеціальностей і напрямків професійної підготовки відповідно до запитів сфери фізичної культури і спорту;
- оптимізувати структуру мережі освітніх установ сфери фізичної культури і спорту, в тому числі на основі створення сучасних університетських комплексів;
- удосконалювати систему підвищення кваліфікації фахівців у галузі фізичної культури і спорту, професійної перепідготовки з використанням сучасних засобів і методів;
- сформувати багаторівневу систему безперервної підготовки тренерсько-викладацького складу.

Особлива роль кадрового потенціалу в розвитку сфери фізичної культури і спорту обумовлена особливостями процесу і змісту професійної фізкультурно-спортивної діяльності та сутнісними характеристиками галузевого продукту. Реалізація сферою фізичної культури і спорту специфічних функцій здійснюється за допомогою виробництва особливого нематеріального продукту – фізкультурно-спортивних послуг оздоровчого, освітнього, рекреаційного, видовищного характеру.

Висока якість і різноманітність вироблених послуг, з одного боку, і активне споживання цих послуг населенням, з іншого, сприяють підвищенню рівня здоров'я населення, ефективності професійної праці в усіх галузях економіки, оздоровлення морального клімату в суспільстві, підвищенню загальної культури громадян. З асортиментом послуг, рівнем обслуговування, популяризацією фізкультурно-спортивних послуг серед населення, залученням споживачів в організації пов'язані сьогодні серйозні проблеми, які істотно стримують розвиток сфери фізичної культури і спорту.

Отже, соціальна значущість і актуальність проблеми, її недостатня дослідженість та необхідність вирішення зазначених суперечностей зумовили необхідність дослідження готовності майбутніх учителів фізичної культури до організації фізкультурно-оздоровчого середовища закладу загальної середньої освіти.

Мета статті. Дослідження стану професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури до організації фізкультурно-оздоровчого середовища закладу загальної середньої освіти.

МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Емпіричні, зорієнтовані на безпосереднє практичне вивчення досліджуваних явищ, – спостереження за освітнім процесом у закладах вищої освіти, узагальнення практики функціонування ЗЗСО та педагогічного досвіду вчителів/викладачів; бесіди зі студентами, викладачами, фахівцями сфери ФКіС для визначення особливостей організації фізкультурно-оздоровчого середовища закладу освіти; анкетування, опитування, тестування майбутніх вчителів фізичної культури для визначення рівнів їхньої готовності до організації ФОС ЗЗСО.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

У ході констатувального експерименту було з'ясовано, як майбутні вчителі фізичної культури та викладачі ЗВО розуміють поняття «фізкультурно-оздоровче середовище».

На запитання «Що Ви розумієте під поняттям «фізкультурно-оздоровче середовище»?» опитувані відповідали, що це: «спеціально розроблене фахівцем середовище, умови якого направлені на формування, зміцнення та збереження фізичного, соціального, психічного, духовного здоров'я»; «задоволення людських потреб, здібностей та можливостей у здоров'язбереженні»; «чинники, що впливають на здоров'я і здоровий спосіб життя»; «уміння відстежувати позитивні й негативні зміни в стані власного здоров'я та здоров'я навколишніх»; «уміння складати ефективну програму зміцнення і збереження здоров'я»; «уміння створювати фізкультурно-оздоровчий простір особистості»; «володіння ефективними

здоров'язбережувальними технологіями»; «володіння способами організації діяльності з профілактики хвороб та здоров'язбереження»; «фізкультурно-оздоровче середовище потрібно створювати в сім'ї і використовувати цей досвід під час навчання» тощо. Одностайності в думках не було.

На запитання «Що Ви розумієте під поняттям «готовність майбутнього вчителя фізичної культури до організації фізкультурно-оздоровчого середовища»?», відповіді такі: це – «формування навичок здорового способу життя»; «валеологічне виховання»; «формування здоров'язбережувальних навичок та умінь»; «використання у вищій школі здоров'язбережувальних технологій»; «педагогічний супровід здоров'язбережувального навчання і виховання»; «умови, що забезпечать оптимальний для гармонійного, інтелектуального, фізичного, духовно-морального розвитку особистості»; «здоров'язбережувальна освіченість – ось запорука здоров'я»; «створення здоров'язбережувального середовища закладу вищої освіти – ефективність освітнього процесу шляхом використання оригінальних (нових) форм, прийомів, методів засобів навчання і виховання» тощо.

На запитання «Як, на Вашу думку, потрібно організовувати фізкультурно-оздоровче середовище у закладі загальної середньої освіти?», відповідали, що: «фізкультурно-оздоровче середовище не обмежується уявленням про зміцнення лише соматичного (тілесного) здоров'я»; «створення в закладі освіти особливої комфортної атмосфери, яка б відкрила кожній особистості позитивний простір для зростання в інтелектуальній, духовній та соціальній сферах»; «комплекс дій з метою цілісного розв'язання проблеми збереження і зміцнення фізичного, духовного та соціального здоров'я»; «формування компетентності «бути здоровим»»; «створення можливостей для реалізації умов здоров'язбереження»; «здоров'язбережувальний процес у закладі освіти повинен починатися із занять фізичною культурою та спортом і тривати під час усього навчання, адже рухова активність – це процес, який спрямований на виховання здорових, життєрадісних, усебічно розвинутих людей»; «потрібно виховувати любов до себе, а звідси і здоров'язбереження» тощо.

На думку опитаних, для формування у майбутніх вчителів фізичної культури готовності до організації фізкультурно-оздоровчого середовища у закладі загальної середньої освіти важливо формувати знання про такі поняття: «фізкультурно-оздоровче середовище» – 63,5%, «комфортна атмосфера освітнього процесу» – 57,3%, «здоров'язбережувальні технології» – 50%, «здоровий спосіб життя» – 50%. У відповідях зафіксовано високий ступінь повторення – 65,7%, що свідчить про правильність теоретичних висновків у процесі дослідження.

Дослідження показало, що великого значення у професійній підготовці майбутнього вчителя фізичної культури слід надавати саме створенню ІОС ЗВО, в якому перебувають студенти, воно повинно забезпечувати умови для формування готовності організовувати фізкультурно-оздоровче середовище у ЗЗСО. Також важливою у професійній підготовці майбутнього вчителя фізичної культури є увага не лише до збереження та зміцнення здоров'я. Освітній процес слід спрямовувати до формування культури здоров'я, здоров'язбережувальної поведінки у всіх сферах життєдіяльності.

Одержані результати підтвердили важливість впровадження в освітній процес ЗВО педагогічної системи професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури до організації ФОС ЗЗСО.

Бесіди, опитування в цілому підтверджують думку про те, що в процесі професійної підготовки майбутнього вчителя фізичної культури в закладі вищої освіти не приділяється достатньої уваги інтерактивним методам роботи зі студентами, майбутні фахівці недостатньо задіяні в фізкультурно-оздоровчих та здоров'язбережувальних заходах, науково-дослідницькій роботі, що їх організовують та проводять науково-педагогічні працівники у напрямі здоров'язбереження та здоров'яформування. Усе це й обумовило визначення таких педагогічних умов: модернізація змісту професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури через висвітлення сутності феномена ФОС ЗЗСО, здоров'язбережувальних та здоров'яформувальних технологій; створення інформаційно-освітнього середовища ЗВО як базису для формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до організації ФОС ЗЗСО; використання у спортивній підготовці – інноваційних видів рухової активності, у валеологічній підготовці – інформаційних технологій і засобів, у психолого-педагогічній підготовці – практичних тренінгів і майстер-класів з урахуванням здоров'язбережувальних практик на засадах НУШ.

Проведені нами опитування показали, що майбутні учителі фізичної культури та науково-педагогічні працівники вважають головними мотивами організовувати фізкультурно-оздоровче середовище ЗЗСО фізичну активність, турботу про своє здоров'я (рис. 1).

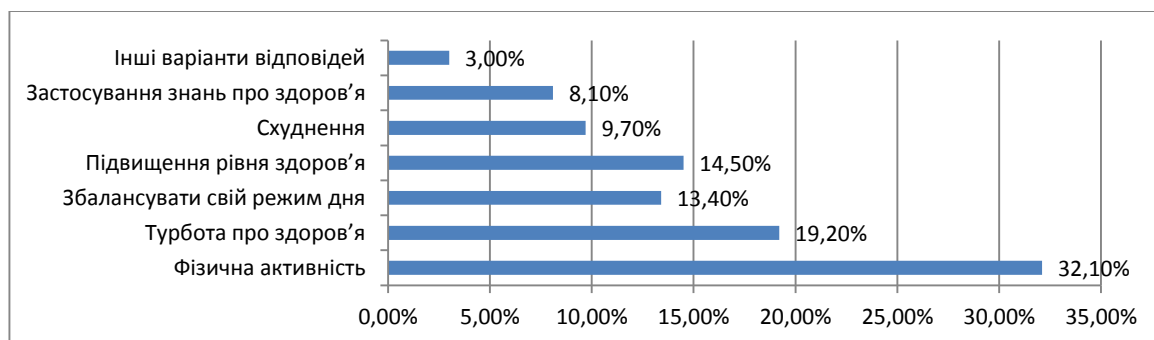

Рис. 1. Визначення мотивів майбутніх учителів фізичної культури організовувати фізкультурно-оздоровче середовище ЗЗСО

З-поміж мотивів, які б спонукали до організації фізкультурно-оздоровчого середовища у ЗЗСО, 40,7% респондентів назвали бажання покращити і зміцнити своє здоров'я, а 32,1% – власний фізичний розвиток. Проведене дослідження дало змогу з'ясувати, що головним мотивом майбутніх учителів фізичної культури до організації фізкультурно-оздоровчого

середовища у ЗЗСО є гарне здоров'я та визначення того, наскільки цікавим і змістовним щодо здоров'язбереження є їхнє студентське життя.

На запитання «Щоб Ви хотіли б змінити в освітньому процесі ЗВО із зазначеної тематики?» 63% респондентів відповіли: збільшити число заходів із питань збереження і зміцнення здоров'я, 29% – збільшити кількість заходів спортивного характеру, лише 8% залишилися байдужими. Аналіз результатів опитування засвідчив: головна причина полягає не в об'єктивних, а в суб'єктивних факторах. До останніх відносять недостатній рівень організації оздоровчих, фізкультурних та спортивно-масових заходів на рівні закладу вищої освіти.

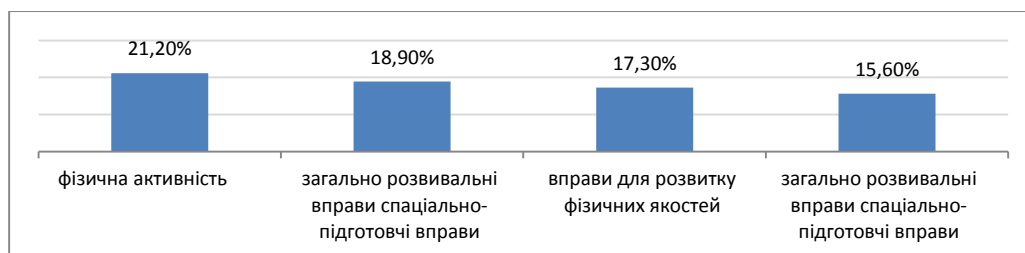
На запитання «Які способи/ форми/ методи для організації ФОС у ЗЗСО Ви б обрали?» отримано такі відповіді: активні заняття з інноваційних видів рухової активності й оздоровлення як обов'язкові – 52%, навчання у спортивних секціях – 32,3%, проведення майстер-класів, тренінгів, конференцій здоров'язбережувальної тематики – 12,5%, залишилися байдужими – 3,2%. Розуміння майбутніми вчителями фізичної культури значимості здоров'язбереження породжує в них інтерес, потребу, що переходить у мотив до організації ФОС ЗЗСО.

Мотивація майбутнього вчителя фізичної культури обумовлена його інтересами, ідеалами, ціннісними орієнтаціями. Вивчення мотивів дало змогу визначити їхню значимість та зрозуміти рівень мотивації на початковому етапі дослідження за мотиваційним критерієм, що, на нашу думку, забезпечить ефективність упровадження моделі педагогічної системи професійної підготовки майбутнього вчителя фізичної культури до організації ФОС ЗЗСО.

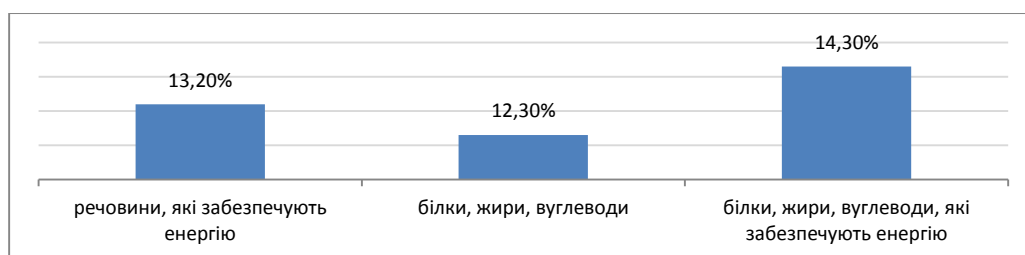
З метою визначення рівня знань щодо організації ФОС на початковому етапі дослідження нами було проведено анкетування. Результати анкетування відображені на діаграмах (рис. 2-8).

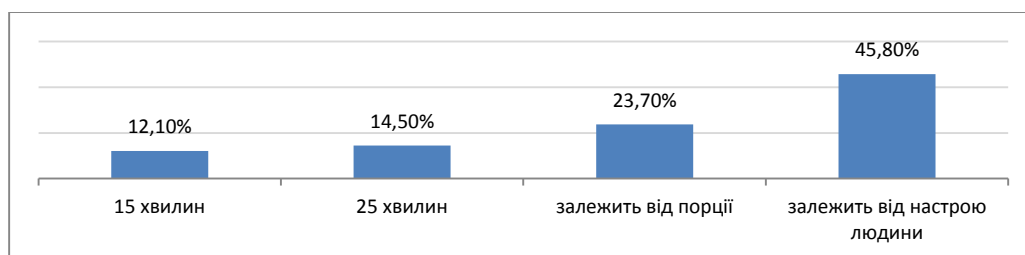
**Рис. 2. Результати відповіді на запитання
«Що Ви розумієте під поняттям «фізкультурно-оздоровче середовище ЗЗСО?»»**

**Рис. 3. Результати відповіді на запитання
«Що повинна включати програма фізичних занять для учнів ЗЗСО?»**

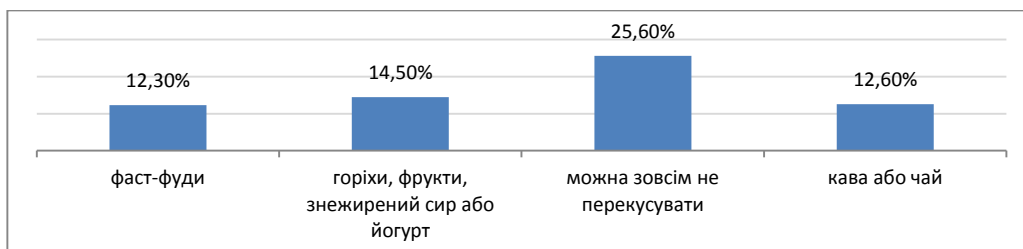
**Рис. 4. Результати відповіді на запитання
«Які основні компоненти поживних речовин повинні входити до щоденного меню людини?»**

**Рис. 5. Результати відповіді на запитання
«Скільки часу повинен займати раціон їжі людини при ЗСЖ?»**

**Рис. 6. Результати відповіді на запитання
«Що Ви розумієте під поняттям «інноваційні рухові дії»?»**

**Рис. 7. Результати відповіді на запитання
«Які продукти необхідно використовувати для перекусу при ЗСЖ?»**

**Рис. 8. Результати відповіді на запитання
«За якими напрямками відчувається потреба в здоров'язбереженні молоді?»**

Оцінка рівня знань у майбутніх учителів фізичної культури про сутність, значення поняття ФОС дозволило зрозуміти, що більшість студентів мають низький рівень за когнітивним критерієм. Такий рівень знань може бути цілком зрозумілим, адже категорія опитаних – це майбутні фахівці, які лише починають опановувати знання, пов'язані з майбутньою спеціальністю.

Анкетування показало, що респонденти пропонують увести в освітній процес нові напрямки, як от: здоров'язбережувальні знання – 76,7%, здоров'язбережувальні форми, засоби, технології – 57,9%, навчально-методичне забезпечення здоров'язбережувального характеру – 31,2%, розробка здоров'язбережувальних методів виховання особистості й колективу – 15,7%.

Проведене дослідження підтверджує раціональність думки, що формування готовності майбутнього вчителя фізичної культури до організації ФОС ЗЗСО передбачає застосування не лише спортивних, але й педагогічних, психологічних, валеологічних знань і навичок, дотримання режиму дня і харчування, рухову активність, чергування розумової та фізичної активності, здатність до саморегуляції, здатність характеризувати властивості, спрямовані на гармонійний розвиток особистості, її самореалізацію в професійному потенціалі, на збереження фізичного, соціального, психічного та духовного здоров'я – свого й оточення.

Ми також врахували наступні думки майбутніх учителів фізичної культури. На запитання «Як Ви вважаєте, чи залежить від стилю поведінки настрої людини?» відповіли «Так» 49% студентів, «Ні» – 18%, «Байдуже» – 14%. На запитання «Чи дотримуетесь Ви правил раціонального харчування?» відповідь «Так» дали 40% студентів, «Ні» – 13%, «Байдуже» – 10%. На запитання «Чи знайомий Вам термін «невігластво у харчуванні»?», відповіли «Так» 37% студентів, «Ні» – 32%, «Байдуже» – 5%. На запитання «Як Ви вважаєте, «переїдання» – це стиль харчування?» відповіли «Так» – 29% студентів, «Ні» – 41%, «Байдуже» – 11%. На запитання «Чи задоволені Ви своїм життям?» відповіли «Так» 29% студентів, «Ні» – 39%, «Байдуже» – 8%. На запитання «Чи дотримуетесь Ви правил здорового способу життя?» відповідь «Так» дали 30% студентів, «Ні» – 21%, «Байдуже» – 11%.

Оцінка рівня опанування майбутніми учителями фізичної культури технологій, методів і засобів організації ФОС ЗЗСО дозволила зрозуміти необхідність орієнтації всіх учасників освітнього процесу на здоровий спосіб життя, важливість опанування прогнозування ефективності фізкультурно-оздоровчих заходів всередині ФОС ЗЗСО.

ОБГОВОРЕННЯ

Переважає більшість працівників галузі – фахівці з педагогічною освітою. Будучи досить кваліфікованими, вони, в силу сформованих стереотипів педагогічної моделі фізичної культури і спорту, не готові до ефективної організаційно-управлінської та економічної діяльності, необхідної для досягнення успіху в умовах комерціалізації галузі. В умовах наявної професійної освіти у них формуються орієнтації на роботу з чіткою позначеною колом функціональних обов'язків, з широким використанням традиційних форм організації діяльності, стабільним доходом і ін.

Підготовка кадрів і підвищення кваліфікації працівників сфери фізичної культури і спорту в Концепції розвитку фізичної культури і спорту представлені як окремий напрямок державної політики в галузі фізичної культури і спорту. Повноцінне кадрове забезпечення фізкультурно-спортивної діяльності в умовах ринкової економіки обґрунтовується Н. Степанченко (Степанченко, 2017) як умова підвищення ефективності управління галуззю. Автор справедливо зазначає, що потенційні конкурентні переваги сфери фізичної культури і спорту забезпечуються високим ступенем підготовленості працівників, їх конкурентоспроможністю, а підготовка фахівців, які відповідають сучасним вимогам діяльності в умовах ринкових відносин, відноситься до числа стратегічних завдань розвитку даної сфери.

Ефективність освіти проявляється через виконувани нею соціальні функції, що, в контексті нашого дослідження, означає підготовку конкурентоспроможних вчителів фізичної культури. Сфера фізичної культури і спорту, суспільство в цілому відчувають постійну потребу в кваліфікованих, конкурентоспроможних працівниках різного профілю, тоді як не цілком адаптована до нових умов система освіти не здатна повноцінно задовольнити цю потребу. Причому ми згодні з думкою Н. Степанченко (Степанченко, 2017) про те, що однією з причин недостатньо ефективного вирішення системою ФКіС завдання підготовки фахівців, що відповідають сучасним вимогам, є невизначеність соціального замовлення з боку сфери фізичної культури і спорту щодо кількості, якості і рівня підготовки вчителів і викладачів фізичної культури.

Фізичне виховання як невід'ємна складова освітнього процесу спрямована на зміцнення та збереження здоров'я молодого покоління. Тому важлива роль у освітньому процесі сучасної школи належить діяльності вчителя фізичної культури, який має досконало володіти професійним мисленням, фундаментальними і спеціальними знаннями й уміннями, практичними навичками, активно здійснювати пропаганду здорового способу життя. Педагогічна діяльність учителів фізичної культури, що значною мірою забезпечує відтворення інтелектуального потенціалу та здоров'я нашого суспільства, є соціально формувальною, творчою, конструктивною, організаторською, діагностичною тощо (Степанченко, 2017).

На рівні держави усвідомлюється важливість якісної підготовки молодого покоління до життя в інформаційному суспільстві, що швидко розвивається, а тому часто потребує швидкого реагування на глобалізаційні економічні, політичні й соціальні виклики. Надшвидкий темп життя вимагає особливої уваги до формування культури здоров'я і здоров'язбереження у період становлення молодості, яке відбувається у школі і продовжується у закладах вищої освіти.

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Підготовка майбутніх вчителів фізичної культури в контексті формування ними ключової компетентності «бути здоровим» ставить питання про стратегії формування у них умінь реалізації здоров'язбережувальних освітніх технологій в закладах освіти. Формування ключової компетентності «бути здоровим» пов'язано з процесами самовизначення, які можуть відбуватися тільки в ході організації проблемно-конфліктних і критичних ситуацій, в яких особистість проявляє себе цілісно, демонструючи справжнє світосприйняття. Орієнтація на формування компетентності «бути здоровим» обумовила запит на оздоровчу фізичну культуру, яка останнім часом займає провідні позиції у закладах освіти як в Україні, так і за кордоном. У найбільш розвинених країнах оздоровча фізична культура займає пріоритетне місце в профілактиці, корекції і компенсації наслідків впливу несприятливих чинників на здоров'я людей. Основу оздоровчої фізичної культури складає здоровий спосіб життя людини, що складається з правил поведінки, харчування, думок, вчинків і звичок. Навчати здоровому способу життя необхідно з дитинства, щоб особа формувалася фізично, психологічно і духовно здоровою, а також відчувала потребу в здоровому способі життя.

Подальших наукових досліджень потребує проблема шляхів формування готовності майбутніх вчителів фізичної культури до організації фізкультурно-оздоровчого середовища ЗЗСО, зокрема в умовах дистанційної освіти.

Список використаних джерел

1. Степанченко Н. І. Система професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури у вищих навчальних закладах : дис.... докт. пед. наук : 13.00.04. Луцьк, 2017. 629 с.
2. Цільова комплексна програма «Фізичне виховання – здоров'я нації» : затв. Указом Президента України від 1 вересня 1998 року № 963/98. URL : http://uazakon.com/documents/date_21/pg_iwzgsa/index.htm. (дата звернення 20.02.2020).
3. Державна цільова соціальна програма розвитку фізичної культури і спорту на період до 2020 року. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/115-2017-п> (дата звернення 12.01.2020).

References

1. Stepanchenko N.I. (2017). System of professional training of future teachers of physical culture in higher educational institutions: dis dr. ped. science: 13.00.04. Lutsk [in Ukrainian].
2. Targeted comprehensive program "Physical Education - Health of the Nation": approved. By the Decree of the President of Ukraine of September 1, 1998 № 963/98. URL: http://uazakon.com/documents/date_21/pg_iwzgsa/index.htm. (application date 20.02.2020) [in Ukrainian].

3. State target social program for the development of physical culture and sports for the period up to 2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/115-2017-p> (access date 12.01.2020) [in Ukrainian].

ANALYSIS OF THE STATE OF PROFESSIONAL TRAINING OF FUTURE TEACHERS OF PHYSICAL CULTURE TO THE ORGANIZATION OF THE PHYSICAL AND HEALTH ENVIRONMENT OF THE ENVIRONMENT

Petro Rybalko

Makarenko Sumy State Pedagogical University, Ukraine

Abstract.

Formulation of the problem. *The leading role in laying the foundations for the health of young people belongs not only to the family, but also to the school, where physical education as a school subject is designed to form the foundations of a healthy lifestyle. The general secondary education institution is positioned as a center in which the necessary conditions are created for the formation, preservation and strengthening of physical, spiritual, psychological and social health of all participants in the educational process, and the physical education teacher must initiate the creation of such a center the engine of positive changes in the activities of the educational institution in the direction of health formation and health of young people on the basis of humanistic pedagogy and the basic principles of the New Ukrainian school.*

Materials and methods. *System analysis of scientific, psychological and pedagogical, methodical literature; pedagogical observation.*

Results. *The obtained results confirmed the importance of introducing the pedagogical system of professional training of future physical education teachers to the organization of FOS ZZSO in the educational process. Methods of working with students, future professionals are insufficiently involved in physical culture and health and health activities, research work, organized and conducted by research and teaching staff in the field of health and health formation.*

Conclusions. *The focus on the formation of the competence to "be healthy" has led to a demand for health-improving physical culture, which has recently taken a leading position in educational institutions both in Ukraine and abroad. The basis of health physical culture is a healthy lifestyle, consisting of rules of conduct, nutrition, thoughts, actions and habits. It is necessary to teach a healthy lifestyle from childhood, so that a person is formed physically, psychologically and spiritually healthy, as well as feel the need for a healthy lifestyle.*

Key words: *physical education teacher training; readiness; physical culture and health environment; health care; health formation.*